

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL

Hirdetési díj:

Négy hasábolj perit sorozat 5 kr. Nagyból
tegyek 10 s többi sorozat 10 kr. Alku
szert jutányos áron vételek fel. Dályeg-
díj minden külön bejelölés 30 kr.

Hirdetést vagy recumot magában foglaló
újonság ára 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden perit, sora
50 krajczár.

Hirdetéseket fölvetelnek a szerkesztőség-
ben és kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. a.)

Köziratok nem adnak vissza.

Előfizetési árak
helyben, vagy postán küldve.
Egész évre 10 frt — kr.
Félévre 5 „ „
Negyedévre 2 „ 50 „
Egy hónapra 1 „ „
Egyes szám 4 kr.
Alap szellemi részét illető minden köze-
mevny a szerkesztőségbe (Nagy-uj-utca
1702. sz.) bérmentve küldendő.
Előfizethető helyben:
Telegr. K. Lajos könyvkereskedésben,
és a kiadóhivatalban. (Nagy-uj-utca
1702. sz. alatti.)

Lajos napja.

Debreczen, aug. 25.

(R.N.) Ujra elérkezett, beköszöntött arany sugaraival a szent aggastyánra való emlékezés napja. Milliő magyar ember szívét ragadja meg a lelkesedés és emeli fel a hazafiai érzés magaslatára, hogy újra lássa a régi szép idők fényét, ama dicső multnak ragyogását.

Mert a 44 éve lefolyt magasztos nemzeti harc, az eszmékért való küzdelem az ő nevével van kapcsolatban, az ő nevével, mely maga is eszme, eszmék összege, mert midőn buzgón éltetve, kiejtjük azt, mintha együtt ejtenők ki egyszerre a legnemesebb fogalmak jelölőit, a legszentebb szavakat: ebben a névben Kossuth Lajos, bennfoglalva a szabadság, egyenlőség és testvériség leg-szentebb szavait.

Ő volt ez eszmék alkotója, ő volt az azokért vívott küzdelem lelke. Ott, hol az ország igaz ügyét tárgyalták a legbölcsebb tanácsadó, hol a harcok vihára dult, a csüggedt szívek vigasztalója, az erő forrása, a hazaszeretnek éltető napja. Érdemei elévülhetetlenek; ő rakta le a nemzet mindennemű fejlődésének alapját, midőn életet lehel 300 év óta száraz, erőtlen tagjaiba.

S míg Cicerot, Róma nagy fiát az egykoru történetírő a »haza atyjának« nevezte, addig a kormányparti többség, mely uszálhordozójává lett a minket ön-állóságunktól megfosztani igyekező ellen-ségnek, korunk legnagyobb és legbecsü-letelesebb emberét, ki a világ előtt büszkeségünk, szabadságunk megváltóját, ki sirva sirt szomorú sorsunkért az idegen föld-dön: törvényileg hontalanra tette. Mert ilyen a mai világ, becstelenség, hálája.

De azért nem lett ő hontalan! Ime, nevének ünnepe is a legkegyetesebb hazafiai ünnep, midőn ő újra feltámad milliők emlékeztetésében, midőn érte milliők imája száll a mindenség urához; s most is 43 évi távolléte után sirva repül

száműzetése helyére minden magyar só-hajtása s legdrágább óhajunkat zokogja a mélabus dal szívet rázó hangjaival: »Gyere haza, Kossuth Lajos.«

Most pedig 90-ik születése napját készül megünnepelni a nemzet, egy szív-vel, egy lélekkel járulva azon oltárhoz, hol az iránta köteles hálát kell lerónia. A tályai ev. ref. templom felszentelésén, mely szintén az ő emlékeztetésének meg-örzésére van hivatva, ott lesznek hazánk legjobbjai. S vajha beteljesednek a nem-zet azon óhajása is, hogy ő is haza-jöjjön ezen ünnepre, hogy újra láthatná hazáját és hazája is őt, legnagyobb fiát: hogy a gyermek is, aki csak ama dicső idők után született, de azért lelkesedik érte, oda borulhasson lábai elé s ruhája szegélyét csókolva szemtől-szembe kiált-hassa az ujjongó szavakat: »Éljen Kos-suth Lajos!«

Légy üdvözölve szent öreg, nevé-dnek ünnepén s fogadd jó szívvel néped-nek igazán szívből fakadó háláját. Szám-űze'ésed keserű napjait édesítse meg azon tudat, hogy e remzel soha nem feled el téged s eszméiden lelkesülve győzelemre juttatja azon zászlót, melyet kibontottál s a diadal fényes ünnepén — mely már soká nem késhtik — áldva emlegeti a te nagy nevedet: Kossuth! Kossuth! Kossuth!

BELFÖLD.

Strossmayer mint szabadkőműves véd-nök. Az Obzor horvát lap jelenti, hogy Stross-mayer püspök a chicagói Lodge Nr 1. sza-badkőművespáholy védnökségét átvette és an-nak zászlót ajándékozott.

Lovagias ügy a tápéi választás-ból. Kelemen Béla dorozsmai főszolgabíró az ismert »undorral visszatartom« kifejezés mi-att, mint már jeleztük, provokálta Ugron Gá-bort. Kelemen Ugront nem találván Budapes-ten, utána ment ségedével Erdélybe Székely-Udvarhelyre. Ugron Gábor nem fogadta el a kihívást, mert nem személyt, hanem eljárást sértett kifejezésével. — Kelemen ségedei be-fejezték tekintetük az ügyet s visszatértek Szegedre.

*S csak az itt a boldog
A ki küzdni tud . . .
. . . Zugi csak bérczek, erdők
Vad viharja zugi!!*

Ilyés Bálint.

Kossuth Lajos egy levele.
— 1847-ből.

Nagy idők voltak azok.
A hosszú rabságra itelt Kossuth Lajos, a pesti ügyvéd hazatért. A börtön sötétsége még nagyobb világosságot gyújtott agyában. Most már fokozott erélyvel és erősebb elhatározottsággal fogott megkezdett, de félbenha-gyott munkájához.

Követői akadnak.
Hatalmas tollal fejrta az ő kis vil-ágát téllenségéből, eszméit nemcsak terjeszt-gették, hanem szélesebb alapokon magyaráz-ták is. Mint mikor megmozdul a hullám s a kezdetben kicsinyke gyürü egyre szélesebb kört alakít és utóbb megingatja a mit sem sejtő gályákat, sőt veszélybe dönti azokat.
Biharvármegyében is voltak követői. — hol a Beöthy Ödön vezérlete alatti ellen-zék hosszú idő óta küzdött bizonyos — nem egészen körvonalozott — eszmék mellett.

Sajátságos tünemény! A Beöthy Ödön vezetése alatt küzdő ellenzék korosabb fer-fiai mindannyian a konzervatív eszméknek hódoltak és mégis szabadelvűeknek tartották magokat, hogy példára mutassak: ott volt az egész Bernáth familia, ott Miskolczy Lajos és még többen, míg az új nemzedék, mint Lu-kács György, Szacsavay Imre, Komlóssy Antal és többen Beöthy Ödön szabadelvűbb gondol-kozását fogadták el, miből következtetni kell, hogy Beöthy Ödönben a konzervativizmus és liberálizmus vegyítke volt az urako-dó elem.
De mikor Kossuth az ő páratlan tollá-

Az új pénz. A két pénzügyminiszter szeptember első felében ismét összejön Bécs-ben, hogy a valutatörvények kivételére nézve az ősi és téli munkarendet megállapítsa. Az első dolog lesz egy törvényjavaslat elkészítése az ezüst kétforintos és negyedforintos darabok bevonására nézve, hogy az a parlamentek ősi ülészakában már benyújtható legyen. — Egy-szersmind megállapítják a miniszterek az ezüst-és rézváltópénzek bevonása körüli teendőket, a mit aztán rendeltbe foglalnak össze; — e váltópénzek bevonása azonban csak az új váltó-pénzeknek megfelelő értékbeni forgalomba jöt-tétől függ és így ez évben már alig lesz kivi-tető. Az egyforintos államjegyek bevonásáról szóló törvény csak a télen vagy a jövő ta-vaszszal lesz benyújtva. A miniszteri értekez-let tárgya lesz még az osztrák-magyar bankkal a valuta-ügyben előforduló minden kérdést el-intézni és valószínű, hogy az ősi tárgyaláso-kon e kérdések végleges elintéztést nyernek.

Beöthy Zsigmond kiténtetése. A hivatalos lap jelelntése szerint Beöthy Zsigmond főrendiházi tag és a komáromi ev. ref. egyház gondnoka megkapta a valóságos belső titkos tanácsosi méltóságot.

KÜLFÖLD.

Határsértő oláh katonák. Buko-vinában hir szerint oláh katonák átlépték az osztrák határt és több szarvasmarhát elhaj-tottak. A tulajdonosok a katonák után rohan-tak és nagynehezen sikerült is az ellopott jó-szág egy részét visszakapniok. A román ha-tárőrök e közben többször löttek rájuk. — A vizsgálatot megindították.

Az új szerb kormány. Belgrád, aug. 23. A regensségnak és az új kabinetnek ova-ziókat szándékoztak rendezni; ez ovációk azonban a rend érdekében elmaradnak. A ra-dikális párt hoz tartozó magasabb hivatalnokok nagy része leköszönt állásáról. Több szerb kö-vetnek visszahívása küszöbön áll. A radiká-lis párt belgrádi bizottsága a kabinetváltozás alkalmából augusztus 13/25-ra Belgrádba ál-talános meetinget hív össze.

A zsidóüldözés Oroszországban. Az orosz hivatalos lap határozottan szembe-szál a lapok ama híreivel, hogy Oroszország-ban a zsidók kegyetlen bánásmódnak volna-nak kitéve; a lap különösen a »Daily News« ama híret mondja valótlannak, hogy Moszkvá-ból és Pétervárból a zsidókat azokra a he-lyekre, melyeket tartózkodási helyül kijelöltek nekik, sőt Szibériába is, bilincsekben és gy-alog szállítják. Oroszországban csak a kény-szermunkára itelt felegyenczeket szállítják bi-

val eszméinek gazdag kincstárát a nagy kö-zönség közvagyonává tette, az új nemzedék őt fogadta el vezérül és törekedett az ő esz-méinek sugárözönében élni.

Nem esoda tehát, hogyha Kossuth La-jossal az új nemzedék erősebb összeköttetés-ben állott, mint Beöthy Ödön s épen ezért kereste fel Komlóssy Antalt Kossuth Lajos az ő levelével akkor, mikor Biharvármegyében Papszász Lajos mellé Reviczky küldetett fel követnek.

A level külsége, — mely Kossuth Lajos gyürüs pecsétjével volt lezárva, így szól: »Preszburg 2. Dec. Tekintetes Komlóssy Antal urnak Nagyváradon — Debreczen felé.«

Tekintetes ur!
Nem kell említenem, mi forrón óhajot-tam, hogy hazánknak tisztelt veterán bajnoka Beöthy Ödön legyen Biharnek az országgyü-lésen követe; s mi mondhatlanul sajnálom, hogy az nem történhetett. Azonban tűrni a min változtatni nem lehet s a bal körülmé-nyeket akként venni, miként azt a haza ér-deke kívánja, gondolom ez azon elhatározás, mely a mint polgári kötelességünknek, ugy ma-ga tisztelt barátunk Beöthy hazafiai érzetei-nek is leginkább megfelel.

Mi igen nagy köszönettel tartozuk önök-nek, hogy ha bár nem az lett is Bihar köve-tévé, kit óhajtánk, — de Biharnek lett oly utasítása, a mit óhajtánk; s csak a követek egyéniségétől függne Bihar szavazatát mindig azon oldalon látni, melyen Bihar szellemét Beöthy oly fényesen képvisel több ország-gyűléseken.

És én ennek következtében hivatva ér-zem magamat, Ont, s általa Bihar elvbará-tainkat tudósítani, miként Papszász nem csak teljes határozottsággal, s minden legkisebb ha-bozás vagy reservata nélkül az oppositio ré-zsén áll, hanem e részbeni őszinteségének, a becsületbeli lekötél-zettség minden kitelhető kezségeit, annyira önként s őszintén nyuj-

lincsekben és ezeket sem gyalog. — A lap végül kijelenti, hogy Oroszországban a zsi-dók ellen nem követnek el kegyetlenségeket és erős zakoskodásokat és hogy a lapok erre vonatkozó hírei tisztán kohlományon ala-pulnak.

A kolera. Hamburg, aug. 24. A leg-utóbbi hivatalos közleményekből, melyek sze-rint kétszáz koleras közül nyolc van meghalt, kétségtelenül következtethető, hogy a betegség, mely a városban dult, nem más, mint asziai kolera. — Ma valószínűleg elzárják a ki-kötőt.

A báráni lelkészválasztás megerősítése

Debreczen, aug. 25.

A báráni lelkészválasztási ügyben, melylyel több ízben foglalkoztunk s min-den újabb fordulatát közzöltük olvasóink-kal, tegnap este döntött a tisztántuli ev. ref. egyházkerület bírósága.

Az történet, a minek történnie kellett, a miért gyöngé szavunkat mi is fölemeltük: megerősített a báráni lelkészválasztás s ezzel visszaállított a báráni egyház békeje és nyugalma. Az igazság fényesen diadalmaskodott s az egyházkerületi bíróság is elégtételt szolgáltatott nekünk, kik folyton azt han-goztattuk és bizonyítottuk, hogy a Szabó József báráni lelkész ellen emelt vádak minden alapot nélkülöztek.

Dr. Nagy Lajos ügyvéd rövid, de érvekben gazdag védbeszéde halomra döntötte a Dávidházy esperes és feleb-bező társai által emelt vádak. — Sze-remley József esperes referálta az ügyet s a felhozott vádak közül nem egy — élénk derültséget kellett. (Pél-dául vád gyanánt volt felhozva az is, hogy a Szabó József nevére olyan czim alatt érkezett egyik budapesti lap, mely czim őt nem illette meg. A czimszala-gon ugyanis »nagyiszteletű-«-nek, egy-szer pláne »főtiszteletű-«-nek volt ne-vezve Szabó József s e czimszalagok — corpus delicti gyanánt — az ira-tokhoz voltak csatolva.) Dávidházy János esperes megpróbálta eljárását vé-

tá, hogy mi e részben tökéletesen nyugodtak vagyunk és méltán lehetünk, s azt annyival nagyobbra becsüljük, minél bizonyosabb, hogy fájdalom, az ez országgyűlési oppositio nem dicsekhetik oly tömött sorokkal, mint a ault, sőt akként áll, hogy minden egyes tagjának hűsége, mondhatni az egész párt diadalának feltétele.

Ily körülmények között Papszásznak tar-tozom és tartozunk mindnyájan azon méltány-lással s elismeréssel, melyeket fentebb kifejezék; tartozom annak kijelentésével, hogy minden okunk van hinni, miként ez változatlanul ak-kint marad, ha Papszász ily magaviselete ott-hon is kellő méltánylást nyer s állása szem-élyes tekintetekből nem bonyolított, mert mi megvagyunk győződve, hogy minden ily bonyolódás zavart idézhetne elé, azon kielé-gítő viszonyban, melyben Bihar sorsát az or-szágos ellenzék irányában látni örvendünk. Mert Reviczkyre nézve is meg kell annyit je-gyezmem, hogy Papszász ellenzéki politikájá-nak sem színében, — sem irányában ekkor nem háborította, s ambar Reviczky pártunk-hoz nem számítjuk, is, de mert Papszászt oda számítjuk, okunk van Biharnek egész sorsa iránt nyugodtaknak lenni.

Az adresse iránti viták itt teljesen con-statirozták a partok állását. Apponyi élet, kér-dést csinált belőle, hogy az administratori rend-szer az anti constitutionális kormány politikájá-nak aggasztó tanúsága gyanánt ne említes-sék, sőt inkább hallgatólag helyeseltessék. — Minden fegyver használtatott ennek kivívásá-ra, s akként állott a dolog, hogy egy megyé-nek nem csak atszegődése, de elősója is, min-dent compromittálhattott, kivált miután Ga-nád egyik követénel Pozsonynál sikerült a rémitgetés.

De Bihar a tért megálotta oly szilárdan, mint akármellyikünk. Soha hozzá még csak az ingásnak gyanuja sem fért.

Legyen Ön szives jóra magyarázni, hogy

tézet!

MÁLY

tézete

ertárral szemben.

közönség elismerő bi-
hogy a temetkezéshez

anemű

es koporsók,

ivitelben,

rért

id verseny betartása

helyben, mint vidé-

alag felirással — vagy

hogy a szomorodott

en ki.

Kiváló tisztelettel:

KO MIHÁLY.

ERDŐBEN.

*Itt e némaságban
Búra hit lelek . . .
Zugjatok felettem
Lombok, levelek! . . .*

*Lábammak alatta
Csevegő patak:
Habjaid zuhogva
Omladozzanak! . . .*

*Daltermelő népek,
Tarka szárnyasok:
Jőjjetek körömbé
És daloljatok!*

*Te meg lenge szellő,
Bércz viharjakép
Rázd szilaj kezekkel
A fák üstökét!*

*. . . Nem, nem az életnek
Képe ez a csend!
Lomha tepedést, sőt
Több: halált jelent!*

*S lelkenem megölve
Sulyos kő gyanánt,
Tetszhalálnak szörnyű
Réme, kinja bánt!*

*Küzde és csak küzdeve
Szép ez a világ,
Fel magasra törve
Mint a cédrus-ág!*

*S bár villám cikázik,
S zúg a bős elem:
Porba nem hajolva
Gyáva kételyen! . . .*

delmezni, de az nem sikerült. — Az az érve, hogy a Szabó József szolgálati bizonyítványát azért erősítette meg, mert nem akarta egy fiatal ember jövőjét tönkretenni: nem hangolta a felebbezők iránt kedvezőbb hangulatra a bíróságot. Dávidházy érezte, hogy bírái előtt áll, kik itélnek — felette!

Itéltek is. A bíróság egyhangulag hozta azon határozatot, hogy a báránci lelkész-választás megerősítendő. Csak az iránt volt némi eltérés, hogy a debreczeni egyházmegye bíróságának ítéletét hagyják-e helybe indokaival együtt, vagy pedig más formában mondják-e ki a megerősítést. 12 szóval 4 ellenében — tehát túlnyomó nagy többséggel — aztán úgy itéltek, hogy az egyházmegyei bíróság ítélete hagyandó helybe indokaival együtt.

Ezzel a báránci lelkész-választás harmadikban, de most már véglegesen, megerősített, mert további felebbezésnek helye nincs. Az igazságos ítélet mindenütt megelégedést fog kelteni. — Dávidházy azonban lesújtja, mert hiszen saját eseres társai kárhoztatták ezen ítélet által eljárását.

A báránci lelkészt, kit minden ok nélkül hurcolt meg a hatalmi tulkapás s a báránci népet, mely lelkészéhez és jogaihoz annyi kitartó ragaszkodást tanusított: melegen üdvözljük.

Örömlükben, melyet az igazság diadala felett éreznek, szívünkben osztozunk, tartós békét, nyugalmat, virágzást kívánunk egyházuknak!

Dávidházy eseres urtól pedig, kit az ítélet elmarasztalt, elvárjuk, hogy vonja le ezen ítéletből a következtetést. — Ha ő nem vonná le: majd levonja a — debreczeni egyházmegye!

Az eldobott élet.

A társadalom beteges mivoltát semmi sem tünteti föl kirívóbban, mint az öngyilkossági mánia.

Abnormis viszonyainkban keresendő a kuforrás, mely a nemzet testét rákfene gyanánt támadja meg, s életgökereit pusztítja.

Megmérgezés, agyonlövés, főlakasztás, vagy vízbe ugrás a divatos jelszó. — Az ifju, kinek még sejtelve is alig van az önfenntartás súlyos kötelességéről s az élet komoly megpróbáltatásáról, s kinek napjai remények és óhaj-tások között álomként mulnak el, sértett gög-

e nyilatkozattal Önt keresem meg. — Okom van reá. Az ellenzék s általa a haza érdeke vezet.

Ajánlkozással vagyok, Pozsony Deczember 1-ső napján 1847.

Alázatos szolgálója:

Kossuth Lajos

Annak, ki e sorokat komolyabb figyelemre méltítja és Biharvármegye akkori viszonyait csak részben ismeri, lehetetlenség ki nem olvasnia a jó akaratú figyelmességét az ellenzékhez, hogy a készülő vihar előtt ne kockáztassa legalább a követeknek adott utasítást és ne kockáztassa azt, hogy a szabadelvű Papszász Lajos helyét netán egy aulikus gondolkodású követ foglalja el.

Mint mikor a vihar kitörését várja az ember, törekszik magát jó levele biztonságba helyezni és ez okból minden kilincset, zárat jól megvizsgál, úgy tett Kossuth is.

A csaknem egykoru »Ujabbkori Ismeretek tára« Beöthy Ödön életrajzában azt állítja, hogy az 1847/8-ik országgyűlés kezdetére, elleneinek roppant vesztesége miatt több ezere meg szavazat mellett sem választathatótt meg követnek Beöthy Ödön.

Pedig szükség lett volna reá. Legalább az ő szavazata.

Amikor 1848. február 5-én Szent-Iványi Károly, Gömörmegye követe, indítványt terjesztett elő, hogy a multra nézve esetleg fenntartassék a főispáni helytartók kinevezésének vagyis a kormány által teljesen eljuttatott adminisztratori rendszernek, e speciális sérelemnek tárgyalása és ez ellen Lónyay Menyhért, Bereg megyének követe, az országgyűlés hála-jának kifejezését indítványozta a Felsőházhoz, ki a nemzet aggodalmait megszüntette, Bihar-megye követi egymás ellen szavaztak; Re- v i c z k y L ó n y a y i n d i t v á n y á t f o g a d t a e l .

A beteges, megtört Papszász — írja Pulszky — fölegyenesedett s lelkesedve kijelentette, hogy Bihar szelleme mindig alkotmány-szerető volt, hogy a demoralizáció őli meg a nemzeteket, hogy ő Gömörrel szavaz, mert neki nem kell a rang és hivatal, neki szabadság kell és haza.

Reviczky a megve utasítása ellen sza-

jében, vagy idétlen szerelem miatt, nem bírva kellő erkölcsi erővel, adáz kezekkel dulja föl zsenge életét.

A családapa a kétségbeesésnek egy végzetes percében, nem gondolva gyermekei jövőjével s családja sorsával, természetellenesen önmagát szabadítja meg a siralom-völgytől.

»Ne itéljete, hogy ne itéltesetek.« Ki tudja, mily gyógyíthatatlan betegségben sínlődött az illető, vagy hogy sebzett szive minő harcban állott értelmével? Az ember belső világa előttünk van, azért előforduló gyászeseteknél vizsgáljuk meg tüzetesen a lélektani indító okot, mielőtt ítéletet mondanánk.

Ha szerető szív nem egyesülhet választottjával, s lázas állapotában elméje megzavarodik és feleségült képzelme őt arra a tudatra vezeti, hogy imádottja nélkül boldog nem lehet, s közömbössé válván részére az élet, szenvedélyének válik aldozatává: az ilyen öngyilkosságot bár nem helyeseljük, de annyi kétségtelen tény, hogy legalább részvételét bírja minden nemes lénynek.

Ha azonban valaki a kéjtengerben uszva, érzéketlenül válik, midőn már az élet minden örömet kizsákmányolta s főlakasztja magát: végül ha valaki lop, sikkaszt és öl, hitangul hajó törést szenvedve reményeiben, főbe lövi magát: az ily öngyilkosságot más szemüvegen át vizsgáljuk, s nemcsak elítéljük, de részvételünk is megvonjuk az illetőktől.

Vallás-erkölcsi szempontokból soha sem fogjuk védeni az öngyilkosságot, csak a körül-mények helyes figyelembevételét s az öngyilkos egész lényének átvizsgálását kívánjuk, hogy kintünkjék, mily mértékben tulajdonítható neki magának a keserű sors, melynek lelki békéje, mi több, élete is aldozatul esett.

Számtalan theologiai s bölcselmi író ragadott már tollat ezen oktalanság ellen, de hiába!

Előttünk rezeg akárhány árva család könyűje, melyeket az öngyilkosság rabolt meg a gyámolettól. Nem egy eset volt már midőn a gyásos balítélet fosztotta meg a társadalmat olyanoktól, kiknek vesztesége a házara s köz- ügyre nézve a legfájdalmasabb volt.

Szerfölött kívánatos tehát, hogy a sajtó mennél bővebben és alaposabban foglalkozzék e fontos társadalmi kérdéssel, mert ezen az uton is igen sokat tehetünk a tulajdonképeni előidéző okok kikutatására.

Az öngyilkosságok megszüntetése, vagy legalább — ha teljesen nem is sikerülhet — mérséklése nagyrészt a jó nevelésben lelheti

vazott s így Bihar-megye e szavazásnál megsemmisítette magát, — a Lónyay javaslatát a horvát követ szavazata által nyert többséget.

Február 5-ikéhez közel volt márczius 15-ike.

Kossuth e szavazás után előre jelezte azt, amikor élesen felkiáltott:

— Vessenek számot magukkal, kiknek tesztelt a dolgot így élére állítani, (hogy a horvát követ döntött) e szavazat következtében az országgyűlésen béke többé nem lehet; legyen tehát harc, miután az engesztelődés ajánlatát visszautasították! s lesz harc az utolsó pillanatig!

Hogyha Beöthy van akkor Papszász mellett, a szavazatok egyenlők lesznek, legalább erre következtetni az események logikája.

Papszász nyilatkozata, Pulszky szerint, megerősítette az ellenzék állását, megszilárdította azt.

Kossuth valóban nem csalatkozott Papszász Lajosban, de Reviczky iránt aggodalmi voltak és lehettek is.

Tévesztett élet.

— Finn novella. —

Írta: **Pietari Páivarintä**

Ford: **Kiss Pál**

(Folytatás.)

Vége azt hittem, hogy megtaláltam megtört szívemre, kedélyemre a nyugalmat, a vigaszt: de helytelen utat választottam s ez volt életemben a másik nagy botlás!... Inni kezdtem!

És valóban! Egy-egy kis mámor jól esett szettépett szívemnek. Gondjaimat elfelejtettem hamar; vidámabb lettem, mosolyogtam s az egész világ közönyös volt előttem.

Kezdetben csak annyit ittam, hogy mások semmit sem vehettek rajtam észre; de nem sokára kényserített a szükség s átléptem a mérséklet határát.

Egy este teljesen részegen éreztem haza. Feleségem észrevette, hogy milyen állapotban. Szemrehányásokkal halmozott el, a mit még

fél megbiztosabb támaszát. Ha a kathedra kezét fog a napi sajtóval, mely különösen a helyet, hogy röfterjedelmű közleményeket bocsát világára s mártirokka avatja az öngyilkosokat, s utólag működnek közre, az eredmény bizonyára nem maradna el.

A műveltség s vallásosság ápolása, az emberi méltóság fentartása s tisztelete, a fen- yűzés megszüntetése s a munka-szeretet, mind megannyi tényező e társadalmi fattyuhajtás ellen. Ez utóbbival, t. i. a munkássággal, három nagy ellenséget távolítunk el magunktól: az unalmat, az inséget s a lunt.

A munkátlan élet unalmat szül, tetterőnk elszibbad s a természetellenes élet a legsaj- tosbab eredmények forrásává válhatik.

Az életerő, ha nincs foglalkozása, önmagát emészti meg.

A lelket kell tehát fölvidítani s a fásult keblekre erkölcsi erőt plantálni.

Tagadhatatlan igazság, hogy a mai nemzedék korán elveszti vallását, hitet a női erényben, bizalmat a családban. Idő előtt kezd mérték s válogatás nélkül az élvezetet, aztán persze korán fásult és elveszti minden vágyát.

Az egészséges lélek ösztönszerűleg ragaszkodik az élethez s bátran szembeszáll az élet viharával, mert küzdés az élet s az ember hivatása el nem csüggedni.

Dr. V. S.

Határidő-naptár.

Aug. 27. Lelkész-felavatási ünnepély a ref. nagytemplomban.

Aug. 27. A csizmadia iparos ifjuság beteges- gélyező együletének táncvizsgálma a Margit-fürdőben.

Szept. 11. A munkás-dalgyűlés zászló-felavatási ünnepélye.

Nov. 30. Szavazatok beadásának határideje a debreczeni egyházmegyei tiszti állásokra.

Szept. 15-17. Lelkész-képességi vizsgák.

Ujdonságok.

* **Az egyházkerületi közgyűlés** mai, harmadik napján már jóval csekélyebb számban jelentek meg a közgyűlési tagok, mint a két első napon. Nem is esoda, hogy a rekkenő hőségben, mely erejéből még mindig nem enged, elbágyad a figyelem s bizonyos álomság, bizonyos unott hangulat uralkodik a teremben s a tárgyak iránt csekély érdeklődés mutatkozik. Az egész közgyűlés tartama alatt alig fejlődött ki valamire való vita s míg más- kor, kedvezőbb időben, élénk hangulat jellemezte az egyházkerületi közgyűléseket, addig most az előadók jelentését többnyire csak egyszerűen tudomásul vették. Ma d. e. a felebbe- zett ügyeket tárgyalták, melyek — a dolog természeténél fogva — alig érdeklik a nagy közönséget. Ha a felebbezett ügyekben idejében tul esnek, akkor a bíróság tart ülést s előveszi a tegnapi

soha nem tett. Nem kevésbé csodalkoztam a durva szavak s kitételek gazdagsága fölött, a melyet reám szórt s végre keserű sirásban tört ki. Mind ezzel én mit sem törődtem. Keserűen nevettem, a keserű sirás felett; haragjára mit sem adtam; megmondtam neki, hogy előttem teljesen közönyös, vajjon jó élete van-e, vagy rossz!

Ha nőm ez első esetemet jószággal s szel- lősséggel hányta volna szememre; ha belátta volna, hogy mindkettőnknek a büne volt; igen, ha csak egyetlen barátságos szót szólt volna, talán még minden másképp lehetett volna; hiszen még nem voltam annyira megrögzött; vi- gasztaltam volna, még meg is bocsátottam volna. — De ő nem így tett; s így nem a megbánás következett be, hanem a mélyebbre slyedés. Nem sok idő kellett hozzá, hogy haza sem tudtam menni magamtól, vinni kellett.

Kérvés idő mulva egy előnyös papi állo- más után néztem. Magam sem tudtam, hogy ezt miért teszem. A bizonyítványom másolatát kikértem s elküldtem a főkapitánhoz. Válasz- tás alá bocsátották, hiszen, bizonyítványaim mind jők s fedhetetlenek voltak, bár birtoko- suk egy bünbe esett s elveszett férfi volt is.

Feleségem azt kívánta, hogy tüstént vál- junk el. Az volt a szándéka, hogy szüleikhez meg vissza — de ép ekkor érkezett egy tudó- dosítás, hogy atyja birtokai felett most nyílt meg az árvérezés. — Mellest megemlitem, hogy a hitelzők a követelésnek tíz perzent- jét kaptak meg.

Próbászónoklatomat tartottam. Nem tud- tam mit mondtam beszédemben, de az szívem- ből jött, a mely tele volt — csalódott remé- nyekkel. Ez lehetett az oka, hogy azt gondol- ták, hogy szónoklatom önzetlenül terjesztette elő az embereknek gyakran iszonyuan megesa- latott fáradozásait. Úgy látszott, hogy a köz- ség is olyan szerencsétlen, mint én, a kit épen úgy megcsalnak sok szép remények. Elég az hozzá, hogy egészen hozzám voltak hangolva. Megválasztottak.

De a házi élet maradt azért a régi. Mint máskor, újra megpróbáltam, hogy szívem mély- sébét meggyógyítsam. Feleségem csinálta, a mit akart; veszekedett, mint előbb s el akarta

le nem tárgyalt ügyeket. Ma d. u. segély- együleti közgyűlés tartatik, továbbá az And- hazi-Szilágyi-intézetbe való fölvetelt eszközök. Az egyházkerületi közgyűlésnek mintegy foly- tatása és befejezése lesz a lelkész-felavatási ünnepély, mely f. hó 27-én, azaz szombaton reggel 9 órákor kezdődik a nagytemplomban.

* **Kossuth Lajos nevéstéjét** tegnap több helyen is megünnepelte Debreczen pol- gársága. Társaságok gyűltek össze a »Kis pipa« vendéglőben, Péter Pál vendéglőjében, a nagy- erdőn s a Margit-fürdő vendéglőjében. Utóbbi helyen tartotta táncvizgalmát az 1848—49-ki honvéd-egylet is s itt gyűltek össze legszá- mosabban a függetlenségi érzelmű polgárok is. Megjelentek a társaságban: Illyés Bálint, Dr. Tóth János, Szinay Gyula orsz. gyűl. képviselő s a debreczeni függetlenségi és 48-as pártnak több vezetője. A társaság körülbelől éjfélig maradt együtt s összecsevegtek a pohá- rak a nagy buzdosóért. A Margit-fürdő ven- déglőjének szinpadán Sebess György honvéd- együleti elnök szép néma-képlettel rendezett, mely a P i s k i - h i d i e s a t á t á b r á z o l t a . — A függőnyt többször föl kellett húzni, mert a közönség alig tudott meg- válni a szép képtől, melynek értéket emlelte az, hogy a rohamra induló honvédek valódi 1848/49- iki honvédek voltak s az ősa bajnokok vissza- álmodták azon időt, midőn Kossuth Lajos üze- netére mindnyájan a véres csatamezőkre siet- tek. — Különben Kossuth Lajos nevéstéjének tegnapi megünnepelése Debreczenben inkább es- ládias jellegű ünnepély volt, mert tervbe van véve, hogy Kossuth 80-ik születésnapján ren- dez Debreczen polgársága nagyobb szabású ünnepélyt.

* **Személyi hír.** A tisztantúli ev. ref. egyházkerület bírósága tegnap itélte egy szen- tési tanító felebbezési ügyében. Ez alkalommal a szentesi ev. ref. egyházat az egyházi ügyész, ki egyuttal Szentes városának is t. főügyésze, Dr. Filó Lajos képviselte, ki egy óráig tartó, nagy hatású beszédet mondott. Dr. Filó Lajos (irói néven Csáktornyai Lajos) nem ismer- tetlen a mi olvasóink előtt, mert több ízben szerencsétlente lapunkat dolgoztaival.

* **A Hortobágyról.** A különböző állati betegségek miatt zárlat álló legelő a napokban a zárlat alól teljesen feloldatott s jóságot im- már haza is lehet hajtani. Figyelmeztetjük mindazokat, a kiknek még kunn van a jósza- gok, hogy azok hazahajtását minél előbb esz- közöljék, mert a legelő már kopár lévén, a jó- szágok éheznek.

* **Polgármester és egyházi fő- gondnok.** Debreczenben, a kalvinista Róma- ban történhetett az alanti eset, mint a hogy meg is történt. Van Rómában egy Braila nevű város, melynek 7000 lélekből álló református egyházközössége van, mely templomát nem lévén képes saját erejéből felépíteni, a hitorszo- ok szívessegére számít s e czélból egy megbízottja járja be Magyarországot is. Ez nagy reményekkel kecsegtetve jött ide a mi Rómánkba, de reményeiben kinosan csalatkozott s kapott jótékony adomány helyett lazári koldus falatot. Nevezetesen a debreczeni egyház főgondnoka

velem hitetni, hogy én juttattam őt a szeren- csétlenségbe. A következmény az volt, hogy ittam tovább. Tette a szemrehányásokat foly- ton, szikozódott, de én csak keserűen nevet- tem, miközben mondogattam neki, hogy ő az oka, a ki a viszonyokat ily pompással tette.

Mindenki sajnált s úgy vélekedtek, hogy nagy kár szép tehetségemért s tudományom- ért. Vagyaim rabjainak tartottak; nem tudták, hogy szerencsétlenségem tönkre tett szerel- memnek s boldogságomnak a következménye. Honnan is tudhattak volna ők azt? Hogy min- denképen igyekeztem elérjéni békétlenségemet s gondjaimat; s kétségbeesve türtem.

Eljött az idő az új állomás elfoglalására. A község barátságosan, szívesen fogadott. De engem kizozott lelkiismeretem arra a gondo- latra, hogy mily lelkipáztort kaptak ezek a jó emberek.

Itt is ugyanaz az élet folyt tovább; ugyanaz a szerencsétlenség; ugyanaz az ivásra való hajlam. Ez utóbbi most már nem ismert határt. Teljesen leittam magamat, időre s helyre való tekintet nélkül; részeg voltam a szolgálte- telnél. Utált lettem minden ember előtt.

De én ezen nem busultam, hiszen közö- nyös volt előttem minden. De feleségem any- nyira szívére vetette ezt a gyalázatot, hogy veszélyes beteg lett. Gyermeükünk kevéssel az előtt már meghalt. Feleségem betegségem nem igen szomorítottam. S ez egészen természetes is volt; hiszen miért szomorokodnám én azért a nőért, a ki folytonosan csak veszekedett; a ki nap mint nap azt hányta szememre, hogy éle- tét én tettem tönkre. Ittam mint azelőtt.

Nőm betegsége nem sokáig tartott. Jött a halál s megszabadította.

Barátságos emberek tették a sirba. Én a temetésnél is ittam s most épen úgy nem könnyeztem érte, mint abban a pillanatban, midőn meghalt. Oly közönyös s megrögzött lettem.

Mihelyt őt eltemettem, jött a hír, hogy Agneta is meghalt. Minden megkérést vissza- utasított s hű maradt szerelméhez. Egy szí- vem van, szokta volt mondani, s azt odaaján- dékoztam. Más számára nincs szívem.

(Folyt. köv.)

Simonffy Im-
pénztárból
reczen vár-
lmre kiutal
5 mondd
reczen vár-
k ő d ő fog
a maga rész-
mondja a
értéke, a m
No de legal-
hinni, hogy
és kegyetlen
országoláhi
magyarság
letlenség es-
talál.

* **Ki-
joghallgató
kir. itélőtá-
nokka neve**

* **Egy-
Sok he-
Helytel**

mond u. n. a
akaratu kimo-
sik örvendés
inkább az, a

Vagy le-
maga is kegy-
tartozója ére-
Helytel

is tele van
Vagy a
a rágalom sz-
s a ki utköz-
emnek elném-

Pedig
nül — vagy
mint mások
»Homo sum«

* **Fü-
pénzügymű-
csatott ki
kében. Edd-
és a vend-
részesültek
ményben. A
tas hatóság
részesültek
dótelepeket
lajdonos az-
ga használt**

* **Er-
kik a nagy-
1892/3 telt-
mellett fel-
las és köze-
zett, keres-
nyitványon
hó 5 éig le-
1892. aug.**

* **Ch-
mester, vis-
nyítja. Két
tanfolyam-
sodik tanf-
* **Pá-****

A ref. tanf-
mény elejé-
igaz, hanc-
Mert midő-
határozottá-
totta lemo-
következő-
lönben is
gyűlés és
mondását
lehet, de
mit sem b-
helyreiga-
nem fogad-
a D. M. u-
igazán nek-
én azokat
kisebbiten-
leg: mind-

* **El-
zától a na-
db. 5 frto-
Balsay Gy-
mond czg-
az ő sajtó-
höz bezok-**

* **Eg-
végzett ke-
Gyürky S-**

* **El-
család (3
3 szobabó-
zat kíván-
latokat —
vatal. (348**

* **M-
Nem oly
lemény is
század 18-
másik sze-
1-je köze-
Melyiknek
1900 mul-
1-je óta,
volt az e-
hogy tize-
val telik
század es-
szemben
ev nem v-**

Ma d. u. segély-
továbbá az And-
fővetelt eszközök.
nek mintegy foly-
a lelkész-feladatai
azaz szombaton
nagytemplomban.
névestétjét tegnap
Debreczen pol-
ek össze a Kis pip-
vendéglőjében. a nagy-
vendéglőjében. Utóbbi
amat az 1848-49-ki
születés óta legszá-
zelmű polgárok is.
a Illies Bálint, Dr.
a országgyűlési képvis-
szellemességi és 48-as
A tarsaság körülbelül
összesen 200-ot a pohá-
A Margit-fürdő ven-
ness György honvé-
kaplelet rendezett.
a t ábrázolta. —
kellit hazni. —
g tudott me g-
nek értéket emle az
aradékvadói 1848-49-
osa hajókók vissza-
osa Kossuth Lajos üze-
es osztamezőkre siet-
Lajos névestétjének
oreiben több esz-
vált, mert terve van
születésnapján ren-
gy nagyobb szabásu
A tisztánál ev. ref.
tegnap tett egy szen-
gyében. Ez alkalommal
szat az egyházi ügyész.
ának is t. főügyész.
ki egy óráig tartó,
mondott Dr. Filó Lajos
yati Lajos) nem ismer-
dolt, mert több ízben
dolgozataival.
ról. A különböző állati
elő legelő a napokban a
latotts a jászogot im-
gattani. Figyelmeztetjük
meg künn van a jász-
hasat minél előbb esz-
mar kopár leven, a jó-
ter és egyházi fő-
ben, a kálmáni Róma-
női eset, mint a hogy
amában egy Braila nevű
ekből álló reformatus
y templomát nem léve
lepteni, a hitorszo-
szelből egy megbízottja
s. Ez nagy reményekkel
a mi Rómánkba, de
esalatkozott s kapott
ett lazari kolius falatot,
eni egyház főgondnoka
uttattam őt a szeren-
esemény az volt, hogy
szemrehányásokat foly-
n csak keserűen nevet-
gattam neki, hogy ő az
t ill pompással tette
s úgy vélekedtek, hogy
nemert s tudományom-
k tartottak; nem tudtak,
nem tönkre tett szerel-
mnak a következménye.
volna ok azt? Hogy min-
elrejtini bekedésememet
zbeszeve türtem.
y állomás elfoglalására
szívesen fogadott. De
meretem arra a gondo-
szólott kaptak ezek a jó
az élet folyt tovább;
enség; ugyanaz az ivásra
most már nem ismert
magamat, időre s helyre
szeg voltam a szolgálat-
ndén ember előtt.
busultam, hiszen közö-
nden. De feleségem any-
at a gyalázatot, hogy
gyermekünk kevéssel az
eségem betegségén nem
ez egészen természetes
szomorokodnám én azért a
en csak veszekedett; a ki
nyta szememre, hogy ele-
ittam mint azelőtt.
nem sokaig tartott. Jött
botta.
erek tették a sirba. Én a
s most épen úgy nem
nt abban a pillanatban,
közönyös s megrögzött
metten, jött a hír, hogy
linden megkérést vissza-
t szerelméhez. Egy szí-
mondani, s azt odaaján-
ára nincs szívem.
yt. köv.)

Simonffy Imre kiutaltott számára az egyház
pénztárából 10 mondó tít frtot, a gazdag Deb-
reczen város polgármestere, ugyane-ak Simonffy
Imre kiutaltott a város pénztárából számára
5 mondó öt frtot; a debreczeni egyház és Deb-
reczen városának földi javakban s z ü k ö l-
k ö d ő főgondnoka, illetve polgármestere pedig
a maga részéről nem adott egy krajcárt sem. Azt
mondja a példabeszéd: kinek-kinek annyi az
értéke, a mennyi jót tesz a szűkölködőkkel.
No de legalább most már Brailában el fogják
hinni, hogy m e n n y i r e s z i v t e l e n e k
és kegyetlenek vagyunk s a magyar és erdély-
országi oláhok hazug rágalmainak vetése — ha a
magyarság szívében is ily fukarság és könyörü-
letlenség eshetik meg — ott is termő talajra
talál.
* **Kinevezés.** Varga Kálmán végzett
joghallgató és m-szigeti lakos a debreczeni
kir. itélőtábla kerületébe segélydíjas joggyakor-
nokká nevezetett ki.
* **Egy idealista naplójából.**
Sok helytelen van a világon.
Helytelen, ha valaki másnak oly ünnepnapiján
mond u. n. igazságokat, helyesebben mondva: rossz-
akaratu kiméletlenségeket, a mely ünnepen az a má-
sik örvendeni akar. Irigyek szokása ez s irigy leg-
inkább az, a kit már nem lehet irigyelni.
Vagy ha oly ember akar Catiót játszani, a ki
maga is kegyelmet igényel, a mint valamennyi hozzá-
tartozója érdemi meg a catói szigort.
Helytelen a szigor oly ember részéről, a ki maga
is tele van elnevezést igénylő gyöngyö-ekkel.
Vagy ha oly embernek hiszi el igen könnyen
a rágalom szavát, a kit a rágalom egyszer már elért
s a ki utközben már 5, 10, 50 vagy száz frtot fizetett
ennek elnémitásáért.
Pedig hej! sokkal többen cselekesznek helytele-
nül — vagy talán: helyesen, holott magukról ugy,
mint másokról elmondhatnák az ifjabb Pliniuszal:
»Homo sum, et nil me humani alienum puto.«
* **Fürdők fejlődése érdekében.** A
pénzügyminiszter legutóbbi körrendeletet ho-
csatott ki a hazai fürdők fejlődésének érde-
kében. Eddig ugyanis pusztán a fürdőépületek
és a vendégek elhelyezésére szolgáló hotelek
részesültek husz évi adómentességi kedvez-
ményben. Most körrendeletileg utasította alan-
tas hatóságait, hogy azokat a nyaralókat is
részesítsék e kedvezményben, melyek a für-
dőtelepeken oly czéloból építettek, hogy a tu-
lajdonos azt a szezonra bérbe adja vagy ma-
ga használja.
* **Értesítés.** Figyelmeztetnek mindazok,
kik a nagyváradi m. kir. bábaképezdén az
1892/3 téli tanfolyamra magukat állami segély
mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. val-
las és közoktatásügyi miniszteriumhoz cím-
zett, keresztlevél, erkölcsi és szegénységi bizo-
nyítványval ellátott folyamodványukat szept.
hó 5 éig hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon,
1892. aug. 22 Dr. Konrad Mark.
* **Chappon Károly,** a hirneves vívó-
mester, vívó-termét szept. hó elején ismét meg-
nyitja. Két tanfolyamot fog nyitni: az első
tanfolyam szept. hó 1-től febr. hó 1-ig, a má-
sodik tanfolyam febr. 1-től júl. 1-ig tart.
* **Pár szó a Helyreigazítás-ra.**
A ref. tanítótestület tisztújításáról szóló közle-
mény elejétől végig, az utolsó szöveg correct és
igaz, hanem igenis téves a »Helyreigazítás.«
Mert midőn Dávid M. kartársunk három ízben
határozottan kijelentette és mindvégig fen-
tartotta lemondását: ez úgy a mult évi elnök
következő kijelentésével fejeztetett be: »kü-
lönben is majd beszéltek én még vele a jövő
gyűlésig és ha csak lehet, visszavonatom le-
mondásait!« Hogy azóta visszavonta, az meg-
lehet, de erről a jelenvolt tagok tegnapig sem-
mit sem tudtak. Ne akarjuk tehát az igazságot
»helyreigazítani,« mert igenis — a gyűlésen
nem fogadta el a pénztárnokságot. A mi pedig
a D. M. ur érdemeinek felemelítését illeti, hat
igazán nem tudom, mi szükség volt rá, mert
én azokat soha kétségbe nem vontam, sem
kisebbiteni eszembe nem jutott, sőt ellenkező-
leg: mindenkor szívesen elismerem.
K. I.
* **Elveszett** a kereskedő ifjak kórhá-
zától a nagy templomig egy pénzes tárcza 3
db. 5 frtos bankjeggyel terhelve. A károsult
Balsay Gyula kereskedő segéd a Szabó Zsig-
mond égnél, a ki is annak, ki a pénzt akár
az ő saját kezébe, akár szerkesztőségünk-
höz beszolgáltatta, illő jutalmat ígér.
* **Egy 3 vagy 4 gymnasiumot**
végzett keresztény ifju tanulóul felvételt ifj.
Gyürky Sándor papírüzletében. (346.)
* **Egy tisztességes, intelligens**
család (egyedül óhajtván lakni) egy legalább
3 szobából és mellékhelyiségekből álló kis há-
zat kíván hosszabb időre bérbe venni. Aján-
latokat — szíveségből — elfogad a kiadóhi-
vatal. (348.)
* **Mikor kezdődik az új század?**
Nem oly könnyű erre a felelet, mert két vé-
lemény is küzd a diadalért: egyik szerint a
század 1899 decz. 31-én éjfélt után kezdődik,
másik szerint 1900 decz. 31-ike és 1901 jan.
1-je közötti éjfélok között be az új század.
Melyiknek van igazsága? Az nyilvánvaló, hogy
1900 multával 19 század szállt el amaz év jan.
1-je óta, melyben Krisztus született. Ez az év
volt az első, követte a 2-ik, aztán a 3-ik, ugy,
hogy tizenkilenc század az 1900 év letolyta-
val telik be. E szerint kétségtelen, hogy az új
század csak 1901 jan. 1-én kezdődik. Ezzel
szemben úgy érvelnek, hogy a K. utáni 1-ső
év nem volt a mi időszámításunk első éve, ha-

nem az az év, melyben Krisztus decz. 24-én
éjjel született. Ha ez helyes, akkor már 1899
decz. 31-ével mulik el a 19. század, és a hu-
szadik 1900 jan. 1-én állna be. A döntés te-
hát annak a kérdésnek megoldásán fordul meg,
hogy K. u. 1 és K. e. 1 között volt-e év, az
ugyanis, melyben Krisztus született, vagy pedig
nem volt. Más szóval, 1-gyel kezdődött-e év,
vagy 0-val. Nezzük csak, mit mond a történe-
lem. Időszámításunk atyja Törpe Dénes apát,
ki a hatodik század első feleiben élt, Jezus való-
ságos születési évét iparkodott megállapítani,
mert természetesen, hogy a világ nem kezdte
azonnal a mai népszámlálást, a mint Krisztus-
megszületett. Biztos adatok hiányoztak és mint
a bibliai kutatások kimutatják, a derek Dénes
csakugyan eiszámolta magát és Krisztus leg-
alább is négy, valószínűleg azonban hat évvel
született korábban, mint a hogy az apát meg-
állapította. Mire azonban rájötték a tévedésre,
már nem lehetett helyreigazítani a bajt, és
most tény, hogy Jezus több évvel »K. e.« szü-
letett. De hát ez mit sem változtat kérdésünk
lényegén; csak az fontos, mikorra tette Dénes
az üdvözítő születésének évét. Határozottan azt
mondja, hogy Róma építése után 754-ben decz.
25-én reggel; egyuttal ezt az évet az új ke-
resztény aera első évének jelentette ki, s e
szerint Rómának 753-ik évét a K. e. 1-ső év-
nek. Természetesen tudta ő is, hogy maga a
születési év nem lehet Krisztus születése utáni;
de nem is nevezte így, hanem a kérdéses év-
nek nála 1., »ab incarnatione domini« a neve,
tehát az Ur megfogantatását számítja, a mi
Róma alapítása után 754-ben történt. E szerint
az 1891. évet helyesebben neveznök Mária fo-
gantatása utániának, mint Krisztus születése
utániának. Mindenesetre kitűnik ezekből, hogy 0
év nem létezett és azért a 19-ik század csak
az 1900-ik év betöltével mulik el, az új szá-
zad pedig 1901. jan. 1-én kezdődik. A németek
különböző klasszikus tanura is hivatkoznak ide
vonatközlőg, t. i. Schillerre, ki az »Uj század
beállta« cz. előgáját nem 1800, hanem 1801.
jan. 1-én írta.
KOSSUTH.
»Kossuth! — ez a zászló; Kossuth! ez a fátyla;
Kossuth! ez a vérünk; Kossuth! ez a czél!
Oh! nem is egy név ez, nem is egy ember már!
Kossuth! ez az eszme, mely minket vezet!
Megölhetik százszor, — nyomán új ezer vár;
S jelszavuk: Kossuth!... mind ezzel nyujt kezét.
Független, önálló szabad Magyarország:
Kossuth ezt jelenti — s örök élet ez!
Előre magyarok! — nincs ok elborolni;
Kossuth: ez a nemzet; Kossuth — a jövő!«
Gondolatok.
Irtá: Zalai Márk.
Ne feszítsd túl a hürt, mert ketté pattan
és nyilai elened fordulnak. A tiszta légerám
szüksége leginkább éreztetik akkor, midőn
a levegő miasmákkal van telítve. A szabadság és
igazság után vágyakodunk legjobban akkor,
midőn a rabszolgaság bilincsei legkeltelebül
csörömpölnek. Sőt maga a tiszta igazság a
naturalismusig tulhajtva, nagyon közel áll a
hazugsághoz.
*
A józan értelem, a szépség és erkölcs
örökérvényű törvényeitől el ne térj a divatos
áramlat kedvéért.
Ámde a coventionalis szokások előtt,
melyeket az idő és jó társadalom szentesített,
meg kell hajolnod, különben mint különöz
embertársaid sympathiáját kockáztatod.
*
Az ember a leggyámoltalanabb és leg-
tökéletlenebb teremtménye a világnak. És mégis
urává lett a földnek. De azért a folytonos fej-
lődést és nevelést nem nélkülözheti ha a régi
barbárságba nem akar vissza esni, mihez az
emberiség különben is nagy hajlamot áru-
el. A gyémánt csak csillog, és mégis csiszolni kell.
*
Nincsen új a világon, nem is volt, még
millió évvel ezelőtt sem. Az eszmék fel és le
bugyannak, miként a víz és parány a világten-
ger csapkodó hullámaiban.
De ha az anyag milliárd éveken át
ugyanaz, a külső forma folyton változik. És
ezeke a külsőségeken rágódva, egész ész-
járásunk azon problema körül forog, hogy ki
képes a pórias agyagból tetszetősb és czél-
szerűbb edényeket formálni.
*
A nép szava Isten szava, ha menten min-
den befolyástól csalhatatlan ösztönét követi. De
ha a nép másnak szívével érez, másnak esze-
vel itél, akkor a nép szavai nem ritkán a
bujtogatók, az ámitók, haszonlesők és a keresztre
feszített igazság bűnös szavai.
Ez esetekben a nép szava Isten káromlás,
nem pedig Isten szava.
*
A merev önféjű ember saját önalkotta
sphaerájában moza, va mások jobb véleményét
sem respektálja, mert azon hisz, hogy a
hajthatatlanság az igazi aczélus jellem.
Olyan biz a macacság, mint a nyers vas,
mely inkább török szakad, mintsem megajolna.
*
A gyermek észrevétlenül áll az ifju mellé.
Szeretne már oly nagy lenni. Az ifju irigyen
néz azon férfira, ki testben, lélekben föitűlmlja.

Igy éri el a gyermek az ifjut, az ifju meg
a férfiat.
Haladásunkat előmozdítják nagy mérvben
a jól választott minták. — Előterbe tehat
jeleseinkkel, hogy ifjaink azokon buzduljanak!
*
A rossznak ellensége a jó. Ajónak esküdt
ellenfele a jobb. Nem csuda tehát, hogy az élet
harczból és küzdelemből áll. Hát a legjobb után
vajjon mi következik?
Midőn a pyramis legfelsőbb fokára érünk,
beáll a túlerettséggel fokról-fokra a hanyatlás
visszafelé a jó, közepes és ro-sz felé.
A kártyavár összedől, és a játékerseny
ujból veszi kezdetét.
*
A rendkívülség jobban érdekli az emberisé-
get legközelebbi ügyeinél. Mily sokaig nem is-
mertük Amerikát és Ausztráliát, midőn már a
nap és holdfogyatkozás okait fürkészünk. Most
is azon törekvésnek természetbuváraink, hogy
a holdat egy pár kilométernyi távolságra kö-
zelítsék hozzánk, midőn Afrika belseje és a
sarkvidék távolabb vannak tőlünk, mint akár a
hold.
*
Öröklött gazdagság és méltóság sohasem
boldogíthat úgy, mint a nehezen megszerzett.
Viszont a nyomor és lelki szegénység nyo-
masztóbb akkor, ha annak a tudatában va-
gyunk, hogy tövises ágját magunk vetettük meg.
TÖRVÉNYSZÉK
A tulhagott reklám büntetése.
A »Magyar Kereskedők Lapja« legutóbbi szá-
mában a következőket közli: Egy kereskedő
influenza-ellenes szereket hirdetett a lapokban
és szaz font sterlinget (ezer arany forintot)
kinált annak, a ki az ő labdacsoinak két heti
használatát után az influenzát megkapná. Egy
angol nő megvette az ajánlott labdacsokat és
hat hétig használta is azokat, de az influenzát
mégis megkapta. Erre pert indított a labdacso
hirdetője ellen és kérte a hirdetésben kinált
szaz font sterling megfizetését. Az alperes ke-
reskedő többek közt azzal védekezett, hogy ő
nem ellenőrizhette a labdacso felhasználási
módját és hogy csak akkor tartoznék kártéri-
téssel, ha a szer az ő üzletében használtottn
volna. A bíróság marasztaló határozatot hozott,
mert alperes formális ajánlatot tett és felperes
azt a labdacso megvétele által elfogadta, te-
hát az ügylet létrejött, az pedig nem foglalta-
tott az ügyleti feltételek közt, hogy a haszná-
lat alperes ellenőrzése alatt történjék.
Budapesti gabonatózsde. Augusztus
25-én. Buza máj—jún. — pénz — áru, ószre
7.53 pénz, 7.55 áru. — Tengeri 1892 júl. —
aug. 4.96 pénz, 4.98 áru. Zab tavaszra —
pénz, — áru, ószre 5.75 pénz, 5.77 áru. —
Káposztarepce aug.—szept. 11.15 pénz, 10.25
áru.
Főszerkesztő: **Szinay Gyula.**
Felelős szerkesztő és lapkiadó: **Kósa Barna.**
Főmunkatárs: **Dr. Bakonyi Samu.**
(Szerkesztőség és kiadóhivatal: nagy-uj-utca 1702. sz.)
Meghívás.
A városi tanácsnak 2815/1892. sz. a kelt
végzése alapján az erdősegen levő kaszálók ki-
mérése a guthi-erdőn folytatattatik, — felhivat-
nak az alább megnevezett kaszáló-birtok tulaj-
donosok, hogy a jelzett napokon és sorrendben
**Guthon az erdőszlaknál reggeli 9
órákor** megjelenni sziveskedjenek.
Augusztus hó 26-án, azaz Pénteken:
1. Reviczky Menyhért,
2. Nenak Imre,
3. Molnár Gábor,
4. Jenei Józsefné,
5. Özv. Varga Jánosné.
Augusztus hó 27-én, azaz szombaton:
6. Tamásy Kálmán,
7. Bakó Istvánná,
8. Bakó András,
9. Szabó Istvánné,
10. Özv. Bereczky Ferenczné.
Augusztus hó 29-én, azaz hétfőn:
11. Özv. Kovács Lajosné,
12. (Kacska) Kovács Ferencz,
13. Szél István,
14. Özv. Csapó Istvánné,
15. (Bába) Tóth István.
Augusztus hó 30-án, azaz kedden:
16. Nagy Sándorné örök.,
17. Búsi Mihály,
18. Kovács András,
19. Veres András örök.
Augusztus hó 31-én, azaz szerdán:
20. Özv. Kovács Andrásné,
21. Balla Mihályné,
22. Kozma István,
23. Bozós András,
24. J. Burai János.

Szeptember hó 1-én, azaz csütörtökön:
25. Burai István,
26. Nagy Mihály,
27. Kocsis Andrásné örök.,
28. A. Gáll Mihály,
29. Ifj. Pozsonyi János.
Szeptember hó 2-án, azaz pénteken:
30. Özv. Nagyházi Jánosné,
31. (Gürző) Szilágyi János,
32. Özv. Székely Mihályné,
33. R. Burai Jánosné,
34. Kovács Péter és Kovács András örök.
Szeptember hó 3-án, azaz szombaton:
35. Id. Pozsonyi János,
36. Gúthmann Ignác,
37. Polgári János örök.,
38. Ifj. R. Burai János,
39. Özv. Dári Miklósné.
Nagyerdőn. 1891. évi Aug. hó 24.
A városi tanács megbízásából
TÖRÖK,
erdőmester.
(347.) 1—1.
2838.
1892.
Árverési hirdetmény.
Debreczen sz. kir. város tanácsa részé-
ről közhírré tétetik, miszerint a város tu-
lajdonát képező Nagy Hortobágyi vendéglőgadó
58 hold földdel, hid-vámszedési, halászati és
vendéglői joggal f. 1892. évi november 1-től
hat évre.
Továbbá a város alatti Bégány csapszék,
Cserepes-csapszék, — Nyúlás-csapszék, külső
baromvásártéren levő kőpince, lóvásártér-he-
lyiség és azon épült csárda, — Bárány-csap-
szék az azzal járó mészárszékkel, — Csiesgőz
csapszék az itteni mészárszékkel, — és az
Epreskerti-csapszék 1893. évi Január 1-től há-
rom évre, a városbaza nagy tanácstermében
**f. 1892. évi Szeptember hó 6 ik nap-
ján d. e. 9 ó.** tartandó nyilvános árverésen,
a városi számvevői hivatalnál megkintelt
feltételek mellett, haszonbérbe fognak adni.
Mírók az árverési óhajtok azzal értesít-
tetnek, hogy a feltételekben latható k.kiáltási
árak 10%-kat banátpénzül az árvereltől kü-
ldöttség kezéhez készpénzben letenni tartoznak.
Debreczen, 1892. Augusztus 22-én.
a várositanács.
(349.) 1—3.
**Szöllő gazdák
figyelmébe!**
Peronospóra ellen való
permetezéshez
AZURINT
feloldva üvegszámra
ugy **RÉZGÁLICZOT,**
jegeczes **SZÓDÁT**
igen jutányos árban ajánl
Rickl József Zelmos.
(3.) 79.
Törvényileg védve!
Salvator Sycan Zahn-Creme
díszes tokban darabonként 30 kr. gyógyszerárak-
ban, illatszertárakban; valamint a Salvator-Sleairin-
(332) gyertyák elárultási helyén.
IRODA: »Salvator«, Bécs I., Heidenbusch 1.
A fogak észszerű ápolására kitűnő készítmény.

Férfi chifon ingek
 a hírneves Schroll-féle chifonból
 1 frt 90 kr, 2 frt 20 kr, 2 frt 60 kr.

GALLÉROK,
 1 k és 1 ó k,
NYAKKENDŐK,
 harisnyák, keztyűk.
Napernyők,
 esernyők.
 Kész mosó gyezmek ruháskák,
Brassói posztók,
TRICOT
 Peruvien és Doskin.
SZABÓ LAJOS FIAI
 CZÉGNÉL.

6187.
 1892.

Árlejtési hirdetés.

Debreczen sz. kir. város által építendő róm. kath. elemi népiskola építési munkáinak felvállalására írásbeli zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

Ezen építés munkáira következő összegek vannak előirányozva:

1. Föld- és kőműves munkákra	18,178 frt 81 kr,
2. Kőfaragó	489 frt —
3. Ács munkára	4,071 frt 03 kr,
4. Bádigos munkára	529 frt 38 kr,
5. Vasgerendák és öntött vasak szállítására	1,597 frt 32 kr,
6. Asztalos munkára	3,064 frt —
7. Lakatos	1,243 frt 40 kr,
8. Mázoló	292 frt 20 kr,
9. Üveges munkára	192 frt 90 kr,
10. Kályhákra	464 frt.

Összesen: 30,122 frt 04 kr.

Az építési munkák akár együttesen, akár külön-külön adatkak ki.

A költségcsámítási összegnek 5%-kát tevő óvadékkal és 50 kros bélyeg-ge ellátandó ajánlatokban határozottan kiteendők, hogy ajánlatot tevők a feltételeket ismerik és azokat elfogadják.

A borítékon megjelölendő azon munkanem, melyre az ajánlat vonatkozik. Az építési tervek, költségcsámítások és vállalati feltételek a város mérnöki hivatalában megtekinthetők.

A zárt ajánlatok **folyó évi szeptember hó 9-ike délelőtt 10 órájáig a polgármesteri hivatalhoz adandók be** és délelőtt 1/2 11 órakor a városház nagytanácsstermébe nyilvánosan bontatnak fel.

Elkészve beadott vagy kellő bánatpénzsekkel felszerelve nem levő és oly ajánlatok, melyekben kétséget ébreszthető kifejezések fordulnak elő, figyelembe nem vétetnek.

A városi tanács fentartja magának a jogot, hogy a beküldött ajánlatok közül tetszés szerint választhasson, esetleg a körülmények szerint új pályázatot hirdessen, vagy a munkák biztosításáról más módon intézkedhessék.

Kelt Debreczen, sz. kir. város tanácsának 1892. augusztus hó 18-ik napján tartott üléséből.

Kiadta:
Király Gyula,
 jegyző.

(345.) 2—2.

**Női-ruhaszövetek, gyapju voileok,
 mosó voileok, batist, zephir, atlas-szatin
 vásznak, kész fehérmeműek,
 szőnyegek, függönyök, ágy- és asztalterítők**
SZABÓ LAJOS FIAI
 czégnél.

(171)

Leszállított árúk az egész idény alatt.

90—

Cognac-quint-kivonat.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben sem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ara 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítésére utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészséges gyártmányért köszönetem.

Spiritusz megtakarítás

Érhető el felülmúlhatlan palinka- és ösítő-kivonatom által: ez az italoknak kellemes erőteljes ízét ad és csakis nálam kapható. Ara kilónként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre használati utasítással együtt).

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi essenciámat, rum, szilvapalinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszitalok, ecet és borocet készítésére felülmúlhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékeltek.

Arjegyzék ingyen. **POLLÁK KÁROLY FÜLÖP**
 Egészséges gyártmányokért kezességet vállalok. essencia különlegességek gyára PRAGABAN.

●● (Tisztes képviselők kerestetnek.) ●●

(314.)

9—50.

SCHLICK -féle vasöntöde és gépgyár
 részvénytársaság.
BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: VI KERÜLET, KÜLSŐ VÁCI-UT.
 Városi iroda és raktár: Podmaniczky-u. 14. — Fiók-raktár: Kerepesi-ut 77

Gőz- és járgánycséplő-készüléket
 számos első díjjal kitüntetett

szab. Schlick-féle 2 és 3 vasu ekék,
 mélyítő- és egyetemes acél-ekéket,
 eredeti SCHLICK- és VIDATS-féle
 egyvasu ekék, talajmivelő-eszközök,
 (116.) valamint 18—12.

Schlick-féle szab. „Haladás“ sorbavetőgépek.
 Takarmánykészítő gépek, darálók, örlőmalmok és
 mindennemű gazdasági gépek. Eredeti amerikai ké-
 vekető és mavorakró arató-gépek és fűkasáló-gépek szállítható mezél vasutak s' b.

Minta-raktár DEBRECZENBEN: TRNKA FERENCZ urnál, Kis-Várad-utca.
 Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb árak. Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

LÄHNE INTÉZET SOPRONBAN.

Nyilvánossági joggal bíró 4 elemi és 6 gimnázialis osztály. Reális-
 kolai és VII. osztálybeli növendékek előkészítése.

ÚJ NÖVENDÉKEK
 a szüneti két hónapon is felvétetnek.

Értesítővel, prospektussal szívesen szolgál

az intézeti igazgatóság.

(261.) 12—16.

XXIV
 Előszó
 helyben, vs
 Egész évre
 Félévre
 Negyedévre
 Egy óra
 Egyes
 Alsó szellemi
 emény a szerkesztés
 1702. az. j. b.
 Előszó
 Tölgy K. Lajos
 és a kiadóháza
 1702.
 Nemzet
 Nemzet
 és uralja
 Az első
 melynek in
 megszoktu
 részek az
 De minél
 elveszti r
 Így vagy
 vényekkel.
 Igaz,
 dák állana
 beözönlöt
 őzi az a
 vidékén a
 matékul T
 pusztított
 Az 1
 hegedtek
 letlen keze
 Ha valami
 sen szított
 dicsőségü
 árnyfoltjár
 tövel:
 Fátyn
 Hadd fe
 Mi ne
 kezésekkel
 testvér-kar
 téréket, m
 számtalans
 kon át ve
 reinknek.
 bolygatni
 hogy e gy
 is tudnak
 csapás.
 Ne ad
 rá, amde
 leszámol
 Veszté
 támadt ré
 mányok és
 ketitse.
 A „DE
 Az
 Bakonyi Sam
 Renoválj
 Hagyjátok
 Ne bánst
 Hadd ma
 Sötét em
 Készenél
 S a mig
 Sötét gy
 Kerüld m
 Felkudre
 Sohajtea
 Benn vére
 A harcban
 Schonnai,
 Kit idegen
 S a hősök
 Nem látol
 A verszop
 Legjobbja
 Óh, vérem
 Búsult h
 Az Isten
 Mérget le
 Rá néz a
 Hagyjátok
 Hagyjátok
 Ne mara
 Rombolja